



ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ  
ДӘҮЛӘТ СОВЕТЫ  
КАРАРЫ

Сыек көнкүреш калдыклары белән эш итүне хокукый жайга салуны камилләштерү зарурлыгы турында Россия Федерациясе Федераль Собрание Дәүләт Думасы Рәисе В.В. Володинга һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте Рәисе М.В. Мишустинга Татарстан Республикасы Дәүләт Советы мөрәжәгәте хакында

---

Татарстан Республикасы Дәүләт Советы КАРАР БИРӘ:

1. Сыек көнкүреш калдыклары белән эш итүне хокукый жайга салуны камилләштерү зарурлыгы турында Россия Федерациясе Федераль Собрание Дәүләт Думасы Рәисе В.В. Володинга һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте Рәисе М.В. Мишустинга Татарстан Республикасы Дәүләт Советы мөрәжәгатен кабул итәргә (кушымта итеп бирелә).

2. Әлеге карарны Россия Федерациясе Федераль Собрание Дәүләт Думасы Рәисе В.В. Володинга һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте Рәисе М.В. Мишустинга жиберергә.

3. Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимиятенә закон чыгару органнарына Татарстан Республикасы Дәүләт Советының әлеге мөрәжәгатен хуплауны сорап мөрәжәгать итәргә.

Татарстан Республикасы  
Дәүләт Советы Рәисе  
вазыйфаларын башкаручы



Ю.З. Камалтынов

Казан шәһәре,  
2022 елның 18 ноябре  
№ 1700-VI ДС

Сыек көнкүрөш калдыктары белән эш итүне хокукый жайга салуны  
камилләштерү зарурлыгы турында Россия Федерациясе Федераль Собрание  
Дөүлөт Думасы Рәисе В.В. Володинга һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте  
Рәисе М.В. Мишустинга Татарстан Республикасы Дөүлөт Советы  
МӨРӘЖӘГАТЕ

Хөрмәтле Вячеслав Викторович!  
Хөрмәтле Михаил Владимирович!

Соңгы берничә ел эчендә Россия законнары житештерү һәм куллану калдыктары белән эш итү мәсьәләләрен жайга салуда зур үзгәрешләр кичерде. Бу өлкәдә нигез булган «Житештерү һәм куллану калдыктары турында» 1998 елның 24 июнендәге 89-ФЗ номерлы Федераль законга 2014 ел ахырында калдыктар белән эш итүнең яңа системасын башлап жибәргән һәм тармак эшен сизелерлек дәрәжәдә жайга салу мөмкинлеге биргән зур үзгәрешләр кертелде. Әмма хокук куллану тәҗрибәсенен ихтыяҗлары калдыктар белән эш итү өлкәсен жайга салуның яңа рәвешләрен һәм алымнарын эзләүне һәм булганнарын камилләштерүне таләп итә, аерым алганда, бу үзәкләштерелмәгән су жибәрү системасына кагыла.

Үзәкләштерелгән су жибәрү системасына тоташтырылмаган йортларда, шул исәптән күпфатирлыларында, барлыкка килә торган сыек көнкүрөш калдыктары (шакшы су чокыры, септиклар һәм башка шундыйлар) белән эш итү тәртибе бүгенге көндә закон дәрәжәсендә регламентлаштырылмаган диярлек, «сыек көнкүрөш (коммуналь) калдыктары» төшенчәсе тәгаен билгеләнмәгән, мондый калдыктарның барлыкка килү һәм туплану нормаларын билгеләү буенча эшләнгән һәм расланган методикалар юк, сыек калдыктар составын билгеләү методикалары юк һәм эшләнмәгән.

Сыек көнкүрөш калдыктары белән эш итү өлкәсенен житәрлек дәрәжәдә жайга салынмаган булуы әйләнә-тирә мохитнең халәтенә тискәре йогынты ясый һәм халыкның сәламәтлегенә куркыныч тудыра, чөнки алар еш кына су объектларына (буаларга, күлләргә, елгаларга) яисә бу максатлар өчен жайланмаган һәм билгеләнмәгән башка урыннарга ташлана.

Росстат мәгълүматлары буенча, Россиядә торак фондның 65,4 проценты гына үзәкләштерелгән канализация белән жиһазландырылган. Авыл торак пунктларында бу күрсәткеч нибары 18,3 процентка житә. Татарстан Республикасында бу күрсәткечләр уртача Россиянекеннән аз гына югарырак – тиешенчә 69,8 процент һәм 22,2 процент<sup>1</sup>. Ягъни авыл территорияләренен төп өлеше мондый калдыктарны жыю һәм чыгару махсулаштырылган транспортта башкарыла торган үзәкләштерелгән су жибәрү системасы белән

<sup>1</sup> Федераль дөүлөт статистикасы хезмәте. «2021 ел ахырына Россия Федерациясе субъектлары буенча торак фондны тәзекләндерүнең аерым төрләре белән жиһазлау» рәсми статистика бүлекчәсе, <https://rosstat.gov.ru/folder/13706>



тәэмин ителмәгән. Үзәкләштерелмәгән су жиберү системасы хезмәт күрсәтүләренә тарифларны жайга салу законнарда каралмаган.

2021 елның 1 гыйнварына кадәр сыек көнкүреш калдыкларын чыгаруга бәйле мөнәсәбәтләр Россия Федерациясе Хөкүмәтенә 1997 елның 10 февралендәге 155 номерлы карары белән расланган Сыек көнкүреш калдыкларын чыгару хезмәтләре күрсәтү кагыйдәләре белән жайга салынды. Россия Федерациясе Хөкүмәтенә 2020 елның 11 июлендәге 1036 номерлы карары нигезендә әлеге кагыйдәләр үз көчен югалтты.

Шул рәвешле, 2021 елның 1 гыйнварыннан сыек көнкүреш калдыкларын жыю һәм чыгару буенча хезмәт күрсәтүләренә бәясен билгеләүне жайга салу гамәлгә ашырылмый. Бу хезмәт күрсәтүләр өчен сыек көнкүреш калдыкларын жыюны һәм чыгаруны Россия Федерациясе Граждан кодексының 779 статьясы нигезендә түләүле шартнамә буенча башкаручы оешмага түләнә. Сыек көнкүреш калдыкларын жыю һәм чыгару буенча хезмәт күрсәтүләренә бәясе шартнамә яклары тарафыннан аны имзалаганда ирекле итеп билгеләнә. Сыек көнкүреш калдыкларын чыгару тарифларының жайга салынмавы шартларында гражданның әлеге хезмәт күрсәтүләр өчен ирекле бәяләр буенча түләргә мәжбүр булуы социаль тигезсезлеккә китерә.

Баян ителгәннәргә бәйле рәвештә, Татарстан Республикасы Дәүләт Советы сыек көнкүреш (коммуналь) калдыклары белән эш итүне, алар белән эш итүнең тулы циклын (тариф билгеләү, транспортлау, чистарту, утильләштерү) формалаштырып, хокукый жайга салуны камилләштерү һәм үзәкләштерелмәгән су жиберү системасы хезмәт күрсәтүләренә тарифларны дәүләт тарафыннан жайга салуны кертү мәсьәләләрен карау үтенече белән Сөзгә мөрәжәгать итә.